

Regiis etiam Ministris Ecclesias, Hospitalia, Monasteria, et alia quæcunque loca à sæculari jurisdictione exempta, adire licet, ibique res contra jus Regium clam inductas, vulgo *de contrabando*, perquirere, associatis tamen ipso Provisore, seu Vicario Generali, vel Foraneo Episcopi, qui per se requisitionem in Monasteriis Monialium facere tenentur, licet ad alias quaslibet Ecclesias lustrandas quæcumque Ecclesiasticam personam eligere possint. Fraudulenti homines, vulgo *Contrabandistas*, cum armis ad Ecclesias confugientes, statim debent armis ipsis exspoliari, et penes personam à Judice Ecclesiastico deputatam, deponi. Sic indulisit Nuntius Apostolicus Henricus Henriquez Ministris Reg. Patrimonii, die 6 Mart. an. 1749.

Quum nimium quondam locorum immunitum numerus exerevisset, paucique iavenirentur improbi homines, quibus facilis ad Asyli perfrugium via non pateret, in grave publicæ tranquillitatis nocumentum; hinc Concordati lege an. 1757 art. 3, visum fuit Immunitatem adimere Eremitoriis, iisque Ruralibus Ecclesiis, in quibus raro per annum Res Divina peragi solebat. At quum experientia compertum sit, comprimendæ perditissimorum hominum audaciæ, moderationem hanc adhuc non sufficere, Clemens XIV, ad petitionem Caroli III, ad unam in unoquoque Loco, vel summum duas secundum eorum frequentiam, ab Ordinario deputandas, Asylum præstringit; Constit. data 12 Sept. an. 1772.

Verum oportet ut criminosi, qui sese in Ecclesiam receperunt, *honeste, et decenter se gerant, nec ullo modo ludant, nec familiaritatem habeant cum suis uxoribus, vel aliis intus Ecclesiam, nec adstent in januis Ecclesiarum, nec in cæmeteriis, jocando, vel cytharas pulsando, nec utendo aliis colloquiis otiosis; sed solitarie vivant, et tanquam personæ, quæ erraverunt, et cum omnimoda humilitate, et honestate*: Synod. Hispalens. an. 1512 capit. 59).

De Asyli jure V. legg. tit. 4 lib. 1 *Novis. Compil.* cum ipsarum notis; Reg. ordinat. 6 Maj. an. 1852; necnon litteras Apost. in Hisp. Nuntii 21 Jun. 1828.

Eodem de proposito hæc Selvag. Barcin. Adnotat. antea laudati, t. 2 pag. 144: « Ut à Regio judice extrahatur quicumque ad Eccles. ob delictum confugerit, non requiruntur indicia ad *torturam* (quæ hodie nunquam infligitur) sufficientia; imo poterit iudex ad reum extrahendum procedere, cum ad ipsius cognitionem delictum pervenerit: super hac re vid. l. 16 tit. 4 lib. 1 *Novis. Recop.*, latam à Carolo IV 11 Nov. an. 1800, ubi perspicuæ exhibentur regulæ in reorum extractione observandæ, etiam in hodierna praxi, dummodo in quibusdam præ oculis habeantur quæ in Reg. Prov. 25 Sept. an. 1855, art. 12, 13, 56, 51, 58 etc., statuta sunt. Quod ad milites attinet, quomodo ab asylo sint extrahendi, et quo pacto circa immunitatem processus, seu *articuli*, uti loquuntur, sint prosequendi, v. ll. 7, 8, 9, 10, et 11 tit. 4 lib. 1 *Novis. Recop.* » — « Notatum reliquimus, Inquisitionis tribunal Reg. deer. 15 Jul. an. 1854 abolitum fuisse. Quinam ergo jus erit hæreticæ pravitatis reos ab ecclesiis extrahendi? Hæresis crimen est *mixti fori*; ac proinde, nostro iudicio, dabitur præventioni locus, ita ut, vel Episcopus, uti proprius fidei inspector, vel iudex Regius, possint ex æquo reum ab Ecclesia educere. »

SECTIO III.

DE CAPELLIS, ET ORATORIIS.

52. QUID CAPELLA, ET ORATORIUM.—53. PUBLICI, ET PRIVATI ORATORII DISTINCTIO.—54. ALTARE PORTATILE.

32.

CAPELLE (1), et oratoria sunt sacella, quæ in agris sedent, aut in civitatibus, aut in magnatum domibus, quæque sacris extraordinariis addicta sunt. Duplex oratorii genus, publicum: et privatum. Publicum est, quod publicam habet januam, et quod cuiusvis è populo patet; privatum, quod in privatis domibus, et quod domini arbitrio constituitur.

(1) Du Cangius in Glossar. med. et infim. latinit. verb. Capella, hoc nomen repetit à capa, hoc est parva veste S. Martini, quæ in Oratorio Regis Galliarum servabatur: contra alii Capellæ nomen factum ostendunt à capa, hoc est, theca reliquiarum S. Martini, et aliorum, quam Galliarum Reges in oratorio habebant, et quam secum deferre solebant, cum ad bellum proficiscerentur. Nimirum capella orta est à Cap, sive Capa; et Cap vox Celtica est, uti tradit Leibnitiuss collee. ethymolog. par. 2; suaque origine significat capitis tegmen, ac generatim quodvis corporis tegumentum, ampliori sensu rerum pretiosarum thecas, et conditoria. Evodius l. 1 de Miracul. B. Stephani, *capella urgetea*, inquit, *in qua erat reliquiarum portio*. Consule Pithæum Glossar. ad lib. capitular. verb. Capella, et Bignonium in Not. ad Marculf. formul. 48 l. 1, utrumque apud Baluzium capitular. Reg. Francor. t. 2 col. 491 et 626 ed. Ven. 1775.

33. Publicum oratorium Deo semel dicatum, in profanos usus converti nequit (1); quod de privato oratorio non est ita (2). Neque tantum in publicis oratoriis preces ad Deum mittuntur, sed etiam divinum sacrificium super altari rite consecrato peragitur. Hinc ea cum Episcopi auctoritate ædificari, ac benedici debent (3), et campanam habent, per quam populus ad rem divinam, atque ad fundendas preces publice vocatur (4).

(1) Cap. 51 de Regul. jur. in 6.

(2) Vulgatum est illud, quod post Glossam, et ceteros Juris Canonici interpretes, tradit Fagnanus in cap. *Auctoritate*, 27 de Censib., n. 6, quod hodie privatum oratorium est, *cras poterit fieri camera, cum non sit locus Deo dicatus*. Videndi in primis sunt Jo. Baptista Gatticus, Josephus de Bonis, et Fortunatus à Brixia, qui peculiaribus operibus *de oratoriis publicis, et domesticis* late, ac diligenter agunt.

(5) Can. 10 c. 18 q. 2.

(4) Cap. 16 de Excess. Prælat. In privato tamen oratorio publicam campanam retineri vetat Cælestinus III, in cap. 10 de Privileg. — V. quod ad lib. 1 lit. 5 sect. 10, pag. 251, ex novis. Concord. art. 25, annotatum est.

34. Privatum oratorium domi habere unusquisque potest, sed in eo Missam celebrare non licet, nisi hæc facultas à Sede Apostolica impetrata sit (1). Verum Episcopi eo privilegio fruuntur, ut ad rem divinam faciendam, non tantum domi suæ oratorium habeant, sed etiam altare *viaticum*, seu *portatile*, ut vocant, erigere possint in alienis quoque domibus, in quibus vel visitationem obeuntes, vel iter facientes hospitio excipiuntur, quin etiam in suis domibus, in quibus commorantur, cum probatis de causis absunt à diœcesi sua (2).

(1) Can. 55 de Consecr. dist. 1; Concilium Tridentinum sess. 22 in Decret. de Observan. et evitan. in celebr. Miss. Confer Fagnanum in cit. c. 27 de Censib. n. 17 qui hoc Concilii decretum diligenter expendit.

(2) Cap. 12 de Privileg. in 6. Quod quidem Episcoporum privilegium à Tridentina Synodo minime fuisse sublatum, eoque potiri Episcopos electos, et confirmatos, quamvis consecrati non sint, ostendit Fagnanus in cap. *Quod nonnullis* n. 6 et seq. de Privileg. Cum autem Bonifacii Decretalis in cit. c. 12 comprehendat *Episcopos, eorumque superiores*, manifestum est, idem privilegium etiam ad Cardinales pertinere, qui præ eminentia, et dignitate, non tamen ordine, sunt Episcopis superiores. Consule Fagnanum l. c. n. 5 et 10 et seq. et Passerinum in cit. c. 12. De jure altaris portatilis, quo fruuntur Episcopi, videnda in primis est Innocentii XIII Constitutio *Apostolici ministerii* 54 § 24 p. 265 t. 11 Bullar. Roman. ed. Mainard. qua quidem Constitutione declaratum est decretum ea de re editum à Clemente XI die 15 Decembr. an. 1703, illamque confirmavit Benedictus XIII, atque descripsit in Appendice Concilii Romani, ut ab omnibus observaretur. Confer etiam Benedicti XIV literas Magno datas ad Primatem, Archiepiscopos, Episcopos Poloniæ, atque in eas Bullario descriptas n. 48 t. 5 p. 216 ed. Ven. 1754.

SECTIO IV.

DE SACRIS VESTIBUS, VASIS, CETERIS AD ECCLESIAM PERTINENTIBUS.

55. RES SACRE IN HOMINUM COMMERCIO VERSARI NEQUEUNT.—56. SACRA INDUMENTA, AC VASA, EORUMQUE BENEDICTIO.—57. CAMPANÆ.

35.

SACRAM supellectilem constituunt sacra indumenta sacerdotum et ministrorum, vasa, quæ adhibentur, cum res divina conficiuntur, omnia demum ecclesiæ, et altaris ornamenta. Cuncta hæc,

quæ Deo data, ejusque honori, ac cultui dicata erant, Majores nostri *anathemata* appellabant, quod essent à communi usu remota, atque sejuncta (1). Nam semper omnibus fixum, certumque fuit, res Deo consecratas revocari non posse in commercium hominum, in quo res profanæ versantur (2).

(1) Justinus Mar. Resp. 421 ad Orthodox. p. 493 ed. Paris. 1742, Cyrillus Alex. l. 5 de Adorat. p. 144 t. 1 ed. Lutetiæ 1658, Eusebius de Vit. Constant. l. 5. c. 58 p. 599 ed. Cantabrig. 1720, Zonaras, et Balsamon in Can. 5 Concil. in templ. Sophiæ, apud Beveregium Pandect. Canon. t. 1 p. 563 ed. Oxonii 1672. Confer Svecicum *Thes.* et Selvagium *Antiquit. Christian.* par. 11. 2 c. 4 § 1.

(2) Notum est, qua constantia, et firmitate animi S. Ambrosius obstiterit Valentiniano Imperatori, qui ab eo sacra vasa tradi volebat. *Cum esset propositum*, inquit in Serm. contr. Auxent. n. 5 opp. t. 6 p. 56 ed. Ven. 1781, *ut Ecclesiæ vasa jam traderemus, hoc responsi reddidi: me, si de meis aliquid posceretur, aut fundus, aut domus, aut aurum, aut argentum, id quod mei juris esset, libenter offerre; templo Dei nihil posse decerpere, nec tradere illud, quod custodiendum, non tradendum, acceperim.* Confer etiam canonem Apostol. 75 apud Cotelerium PP. Apostol. t. 1 p. 451 ed. Amstelæd. 1724, acta S. Laurentii apud Ruinartum Act. Mart. sincer. p. 164 ed. Veronæ an. 1751, Concilium Arelatense l. can. 15. t. 1 concil. Collect. Labbæi col. 1452 ed. Ven., S. Augustinum, qui Silvanum Donatistarum Episcopum, proditorem judicat, quod Imperatoris ministris argenteam lucernam tradidisset. Ep. 55 al. 165 c. 2 n. 4 t. 2 opp. col. 161 ed. Ven. 1759.

36. Sacerdotem sacris operam daturum, non communi, sed peculiari, et magis augusto habitu uti oportere, compertum est; quem ritum, ab Apostolica ætate profectum (1), ad nos Ecclesiæ transmisit, quamquam lapsu temporum aliqua in vestium numero, et forma rerum facta mutatio sit (2). Maxime autem decet, benedictionem primum sacris usibus initiari vestes, quæ sunt ad sacrificium necessariæ (3). Consecrantur etiam, ac benedicuntur vasa, quibus in sacrificio opus est, et in his quidem sacrum chrisma adhibetur (4); præterea benedicuntur lintea, et cuncta altaris instrumenta. Utraque consecratio, et benedictio ad Episcopum pertinet (5).

(1) Quandam Apostoli primum sacrificium confecerint, et num in eo conficiendo communibus, et quotidianis, an potius certis, et peculiaribus usi sint vestibus, non satis convenit inter eruditos. Illud plane compertum est, eos post Christi mortem per triduum sese à sacrificio abstinuisse; sed quaeritur, num statim hoc elapso triduo, primum sacrificium obtulerint, an potius illud distulerint ad Pentecosten, qua de re disputant Theophilus Raynaudus de Prima missa sect. 1 c. 2 et 5 opp. t. 6 p. 550 seq. ed. Lugduni 1665, et Cardinalis Bona *Rer. liturgic.* l. 1 c. 5 § 1 t. 1 p. 68 et seq. ed. Taurin. 1747. Verosimilimum est, Apostolos solum post Pentecosten rem di-

vinam fecisse, quod ante illud tempus lex Evangelica nondum satis promulgata fuisset. Confer etiam Salam in Not. ad Bonam l. c., ubi quoque ostenditur, primam Missam non à Jacobo, sed à Petro celebratam fuisse. Magna etiam, uti dicebam, controversia est, num Apostoli peculiaribus induti vestibus rem divinam confecerint. Paulus in II. ad Timoth. IV. 13 memorat *penulam*, quam Troade reliquerat apud Carpum, à quo hospitio exceptus fuerat. Si vera esset sententia illorum, qui *penulam* interpretantur casulam, qua nunc Sacerdotes utuntur, satis quidem ex hoc loco constaret, Apostolos rem divinam conficientes sacra indumenta adhibuisse. Verum Guillelmus Estius in Comment. ad d. Paul. Ep., *penulae* nomine veteris testamenti libros comprehendi arbitratur. Contra Josephus Vicecomes *penulam* casulam esse putat. Baronius ad an. 58 n. 67 et 68 t. 1 p. 514 ed. Lucæ, utramque sententiam in medium affert, atque integrum ea de re iudicium cuique relinquit, *sed magis placet*, inquit, *ut volumen sacræ legis intelligi debeat*. Cardinalis Bona l. c. lib. 1 c. 24 §. 8 t. 2 p. 235, magis probare videtur sententiam illorum, qui *penulam* vestimenti genus fuisse censet, idque etiam late ostendit Robertus Sala in Not. n. 1 p. 257. Eadem est sententia Augustini Calmeti in dict. Histor. sac. script. *penula* t. 2, et Philippi Banaroti in animadvers. ad quæd. vitr. fragmen. figuris distinct. ex cœmeter. Roman. effos. tab. 46 fig. 2. Sed quævis de Apostoli *penula* verior opinio habeatur, illud profecto multo probabilius est, non solum viros Apostolicos, sed ipsos etiam Apostolos peculiare, atque à communibus distinctas adhibuisse vestes, cum rem divinam conficiebant. Cathari, quos peculiari opere refutavit Ven. Moneta, et sequioris ætatis hæretici usum sacrarum vestium execrati sunt ad summam impudentiam. At injuria. Nam eas vetustissimas esse ostendunt Bellarminus de Eucharist. l. 6 c. 14, Meratus ad Gavant. Thesaur. sac. rit. par. 1 in Rubric. general.; Catalanus de Codic. S. Evangel. l. 2 c. 7, et in Prolegomen. ad Pontific. Roman. c. 6, Card. Bona l. 1 c. 5 §. 2, et Sala in Not. n. 1 t. 1 p. 70 et seq. et in Appendic. p. 409 cit. ed., Thomassinus Vet. et nov. Eccles. disciplin. par. 1 l. 2 c. 45, Suassajus Panopl. sacerdot. par. 1 l. 6 de Casula c. 6, Benedictus XIV. de Sacrific. Missæ sect. 1 c. 58 et Inst. 21 n. 4, Georgius de Liturg. Sum. Pontific. l. 1 c. 5 n. 7 etc. 5. Hæc autem sacra indumenta, præsertim post Constantinum, serica, atque auro, argentoque contexta, ut plurimum, fuisse, observat Cardinalis Bona l. 1 c. 24 §. 1 t. 1 p. 211, et antiquissimis quoque temporibus varii coloris erant, uti nunc sunt, quod late ostendit Robertus Sala in Not. ad illum Bonæ locum n. 5 p. 213; ubi etiam refutatur Joannes Dallæus Calvinianus homo, qui illam in sacris vestibus colorum diversitatem *amœnam quidem, sed antiquis Christianis ignotissimam esse*, impudenter affirmat.

(2) Vestes omnes Episcoporum, Sacerdotum, Ministrorum inter ceteros accurate describit Card. Bona l. c. tot. c. 24.

(3) Can. 42 de Consecr. dist. 1; S. Thomas par. 5 qu. 85 art. 5. Licet autem Hospinianus, homo videlicet hæreticus, de Origin. dedicat. c. 5 et 4, hunc sacrum benedictionis ritum tantum sæculo IX. inductum putet, tamen ejus rei sæculo IV. certissima sunt monumenta. Nam, uti narrat Sozomenus Hist. l. 2 c. 26 p. 81 ed. cit., cum Imperator Constantinus regi munificentia Hierosolymitanum templum ædificasset, *Episcopi Hierosolymam delati Ecclesiam consecrarunt, simulque ornamenta, et donaria ab Imperatore transmissa.*

(4) Cap. unic. §. *Unquitur de Sacr. unct.* De harum vero consecrationum, ac benedictionum antiquitate late agit Dominicus Georgius Liturg. Rom. Pontific. l. 2 c. 14.

(5) Confer Benedictum XIV, Inst. Eccles. inst. 21, ubi etiam agitur de benedictione cinguli, pluvialis, et pyxidis.—*De sacris indumentis etc.*, ex Hisp. Eccl. disciplina, videsis hujus tom. pagg. 70—1.

37. Pertinent etiam ad Ecclesias campanæ (1). seu tintinnabula, per quæ populus ad templum vocatur, atque ad fundendas preces excitatur. Antiquissimus est campanarum usus (2), atque earum etiam benedictio sane pervetus est (3). Spectat hæc benedictio ad Episcopum, qui eam expedit certis quibusdam ritibus in Pontificali descriptis; campanæ autem, cum benedicitur, aliquid Sancti nomen imponitur, sive ut ea quasi ejus tutelæ commendetur, sive ut populus quodammodo cœlitum voce ad templum vocari videatur (4).

(1) Campanæ nomen grandioribus tintinnabulis, circa finem sæculi VII impositum fuisse suspicatur Card. Bona Rec. liturgic. l. 1 c. 22 §. 6. p. 155 t. 2, ac deinceps octavo, nonoquo sæculo ab omnibus passim usurpatum affirmat. Sed ipsum campanæ vocabulum hac ætate antiquius faciunt Martenius de Antiq. eccles. ritib. l. 4 c. 2 §. 11 p. 6 t. 5 ed. Antwerp. seu Ven. 1764, et Pagius Brev. gest. Pontific. in vit. Sabiniani P. n. 2. Antequam vero tintinnabula adhiberi cœpissent, Christiani ad templum vocabantur per tubam, aut tabulas ligneas; id quod pacatis tantum Ecclesiæ rebus fieri potuit. Nam ethnicis dominantibus, credibile est, Christianos secreto monitos per Diacorum, aut per alium ab Episcopo designatum virum, ut ad Ecclesias convenirent. Cuncta hæc late explicant Martenius l. c. §. 7 et seq. r. 5; Bona similiter l. c. §. 1 et seq. p. 126 et seq., ibique Sala in Not. n. 2 p. 127; Baronius ad an. 58 n. 405 t. 1 p. 527 ed. Lucæ.

De Campanæ nomine hæc habet A. A. Pellicia « De Christ. Eccl. Politia, » lib. 2, sect. 2, cap. 1: nempe: « Una equidem quæ *campanas* inter et *tintinnabula* interesse videtur differentia, non tantum magnitudinæ, sed officio censenda mihi videtur: tintinnabula enim ex lamina constant malleo diducta, atque compacta; *campanæ* vero appellari cœperunt tintinnabula grandiora, ære fusa, quæ eandem ceteroqui cum tintinnabulis formam habuerunt. Memini enim me vidisse antiquam quandam campanam, quæ olim Monachis quibusdam S. Benedicti usui fuerat, et nunc in quadam Vitulani ecclesia, in Beneventana provincia, servatur: illa sane ab antiqui tintinnabuli forma æ latum quidem unguem distat. Hinc cum forte in Campania primo obtinuerit usus hujus fusilis tintinnabuli, ea de re illi *campanæ* nomen exinde fuit; ac forsitan Nolæ, antiquæ Campani agri urbi, inventum illud tribuendum erit, cum non solum *Campanæ*, sed *Nolæ* nomine fusa tintinnabula donata fuerint medio ævo. »

(2) Angelus Roecha, de Campan. c. 1, originem campanarum repetit à S. Hieronymo; quoniam earum mentio est in *regula Monacharum*, quæ Hieronymi nomine circumfertur. Verum hanc regulam Hieronymi revera non esse, inter eruditos constat; sed eam ex illius scriptis compositam à Lupo Olivetano, et à Martino V Pontifice post an. 1417 approbatam, scribit Guillelmus Caveus de Script. Ecclesiast. in Hieronymo. Multi sunt, qui tintinnabuli usum tribuunt S. Paulino Nolano Episcopo, qui medio sæculo V vita functus est; verum cum Paulinus Ep. 52 ad Sever. col. 194 seq. ed. Veronæ,

in qua diligenter Ecclesiam ab se ædificatam, ac singulas ejus partes describit, nihil de tintinnabulis, aut de turri dicat, non obscurum inde educitur argumentum, ipsum revera tintinnabula non adhibuisse, sicuti animadvertunt Theophilus Raynaudus t. 15 punct. 7 p. 411 ed. Lugduni 1665, et Card. Bona l. c. §. 5 p. 150 Polydorus Virgilius de Invent. rer. l. 6, Onuphrius Panvinius in Ep. de Roman. Pontif. l. 1 n. 71, Diaconius, alique complures tintinnabuli usum referunt ad Sabinianum Pontificem, qui initio sæculi VII Pontificatu maximo functus est; sed cum Anastasius in Sabiniani vita nullam ejus rei mentionem faciat, plane non intelligitur, quomodo hæc opinio probari possit. Illud dici potest, sæculo VI in Ecclesia Occidentali campanarum usum fuisse receptum, quoniam in vita S. Columbæ primi Abbatis Hyensis, qui obiit an. 599, quam vitam edidit Mabillonius sæc. I Benedictin. p. 549 t. 1 ed. cit. scriptum est c. 22, eum *media nocte, pulsante campana*, ad Ecclesiam ivisse, et cap. 25 traditur illum *quadam die ministro suo campanam subito pulsare præcepisse, cujus sonitu Fratres exilati Ecclesiam prolinus sunt ingressi*. Confer Martenium et Pagium l. c.

(5) Baronius ad an. 968 n. 95 t. 16 p. 192 ed. Lucæ tradit, Joannem XIII campanam benedictionem tribuisse, eamque consecrasse, antequam in turri Lateranensis Ecclesiæ collocaretur, *qui ritus, inquit, in Ecclesia perseveravit*. Verum Capitularia Caroli Magni, quæ ducentis fere annis Joannis XIII ætate antiquiora sunt, an. 789 c. 5 n. 18 apud Baluzium t. 1 col. 178 ed. Ven. cit., campanarum benedictionem memorant; atque in libris Ritualibus Joanne antiquioribus, expresse describitur campanarum benedictio, ut ostendit Hago Menardus in Not. ad Sacrament. S. Gregor. not. 587 opp. S. Gregor. t. 5 col. 438 ed. Paris. Ex quibus manifestum est, campanarum benedictionem non ab Joanne XIII esse repetendam, sed multo vetustiore esse. Consule Bonam. Rer. liturgic. l. 1 c. 22 §. 7, ibique Salam. in Not. n. 1 p. 157 et seq. t. 2; Pagium in Brev. Roman. Pontific. in vit. Joan. XIII, n. 12 t. 2; Roccham de Campanis c. 6 §. de Campan. consec. ; Theophilum Raynaudum Heteroclit. spiritual. opp. t. 16 sect. 2 punct. 9 p. 245 ed. Lugduni 1665; Martenium de Antiq. eccles. rit. l. 2 c. 21 t. 2 p. 296 et seq. ed. cit. Campanarum autem benedictio *Baptismus* dicitur; quod vocabulum non adoptavit Ecclesia, sed tantum tolerat, ut aliorum fidei, ac simplicitati indulgeat. Quod Baptismi nomen ex eo profectum est, quod populus in campanarum benedictione aquam adhiberi, nomenque imponi videat, aliaque fieri, quæ in administrando Baptismo fiunt, sicuti observat Du-Cangius Glossar. med. et infim. latin. v. b. *Campana*. Sed minus proprie baptismi vocabulum cum benedictione confunditur, eo fere modo, quo Ivo, par. 2 Serm. 4 de Sacr. dedic. p. 269 ed. Paris. 1647, *baptizari* dixit Ecclesiam, quæ proprie consecratur. Quare se deridendos præbent hæretici, cum id Catholicis vitio vertunt, quasi ipsi verum Baptismum campanis conferri arbitrentur. Confer Du-Cangium l. c.; Cocceium t. 24. 5 art. 6; Duranum de Sacr. Eccles. rit. l. 1 c. 22 n. 6; Suarezium l. 2 Defens. c. 16; Gretserum l. 2 de Bened. c. 45 et 46; Del-Rio Disquisit. magic. l. 6 c. 2 sect. 5 in fin.; Card. Hosium l. 5 contr. Brentium. Et certe in vetusto Ordine, atque in Pontificali Romano, cunctisque libris ritualibus Ecclesiarum, quos Thiersius de Superstition. l. 2 c. 7 diligenter collegit, numquam *Baptismi*, sed *benedictionis* nomine campanarum consecratio appellatur.

(4) Videndus P. Petra-Sancta de Rit. eccles. catholic. l. 2; Martinius Del-Rio, Disquisit. magic. l. 6 c. 2 sect. 4 qu. 4; Pouget Instit. Catholic. t. 2 c. 8 §. 6 p. 905 ed. Paris. 1725.

TITULUS VIII.

DE RELIQUIIS ET VENERATIONE SANCTORUM.

I. INTERCESSIO SANCTORUM.—2. SACRARUM RELIQUIARUM VENERATIO.

1.

SACRÆ res sunt etiam Reliquiæ Sanctorum, quibus honorem, et reverentiam haberi jubet Ecclesia, quoniam illorum ope, ac precibus multa homines à Deo beneficia consequuntur. Quare bonum, atque utile est eos suppliciter invocare, atque ob beneficia impetranda à Deo per ejus filium Christum Dominum, ad eorum orationes, opem, auxiliumque confugere, et honoranda sunt monumenta illorum, quos in cælis cum Christo regnare scimus (1).

(1) Concilium Tridentinum sess. 25 in Decret. de *Invocat. venerat. et reliq. Sanctor. et sac. imagin.*

2. Sacrarum reliquiarum veneratio ab ipsis Ecclesiæ primordiis est repetenda (1). Sæpe enim sacræ reliquiæ causa erant Ecclesiæ dedicandæ (2), sæpe altaria super Sanctorum corpora erigebantur (3), et iis imponebantur reliquiæ thecis inclusæ (4), easque fideles ad os, oculos, ceterosque sensus admovebant, et osculabantur (5). Sed præsertim antiquissima, et ubique recepta consuetudo fuit, ut martyrum reliquiæ in Ecclesiarum consecratione adhibeantur (6). Eosdem nunc retinet Ecclesia venerationis justæ ritus; sed nullæ colendæ sunt novæ reliquiæ, nisi à Sede Apostolica approbatæ fuerint (7).

(1) Mortuo Polycarpo, uti constat ex ejus actis apud Eusebium Histor. l. 4 c. 15 p. 171 ed. Cantabrig. cit. urgebant Judæi, ut ejus corpus combureretur, ne Christiani ejus reliquias auferrent, ac venerarentur. Addit Auctor eorumdem actorum, post narratum Polycarpi martyrium: *Atque ita nos demum ossa illius geminis pretiosissimis cariorea, et quovis auro puriora colligentes, tollentes, ubi decebat, deposuimus. Quo etiam in loco, nobis, si fieri poterit, convenientibus, in exultatione, et gaudio, præbebit Dominus natalum martyrii ejusdem cum hilaritate, et gaudio celebrare, tum in memoriam eorum, qui glorioso certamine perfuncti sunt; tum ad posterum hujusmodi exemplo erudiendos, et confirmandos. Ex quo intelligitur, qui cultus esset, quem Christiani Martyribus initio ipso Ecclesiæ præbebant. Nimirum eorum reliquias colebant, tam splendide eas colligebant, ac si aurum purissimum, aut pretiosissimæ gemmæ fuissent; decore loco ponebant;*